

Julita Oliveras, premi Jaume Vicens Vives: «Obrim les portes de la universitat per donar a conèixer la ciència i la tecnologia»

La professora de la UVic-UCC ha rebut el guardó pel seu lideratge en el "Programa Ciència i Societat"

La doctora en Biologia apunta que el programa està format per projectes "que fan que els joves s'entusiasmin per la ciència i la tecnologia"

Julita Oliveras, professora de la UVic i coordinadora del 'Programa Ciència i Tecnologia' | Adrià Costa

Julita Oliveras va rebre a principis d'aquest curs el premi [Jaume Vicens Vives](#) pel seu lideratge en el "Programa Ciència i Societat". El Govern atorga aquests guardons a les iniciatives que contribueixen a millorar la qualitat docent universitària. A Oliveras se li reconeix el seu lideratge en aquest projecte que apropa la ciència més innovadora als estudiants universitaris i preuniversitaris i que enguany ha arribat a l'onzena edició.

Aquesta és la primera distinció Jaume Vicens Vives que la UVic-UCC rep en categoria individual. Oliveras és doctora en Biologia per la Universitat Politècnica de Catalunya i actualment és professora del Departament de Biociències de la Facultat de Ciències i Tecnologia. Va iniciar impulsar el projecte el 2007 juntament amb altre professorat (com Josep Ayats i Jordi Solé), amb l'objectiu de despertar vocacions científiques entre els més joves.

- Després de 10 anys del "Programa Ciència i Societat", com ha evolucionat aquest projecte?

- Vam començar perquè havíem de canviar la manera d'explicar a l'aula havia amb l'entrada del Pla Bolonya, on l'estudiant ha de tenir una participació més activa. Em vaig plantejar un nou procés per impartir la docència: llegir llibres de ciència actuals, treballar-los a l'aula i llavors poder conèixer l'autor dels llibres. Aquí va néixer el projecte de "[Tertúlies de Literatura Científica](#)". L'interès va anar creixent i vam convidar el professorat d'institut, que es va veure acollit perquè els seus estudiants podien conèixer els científics més actuals.

La doctora en Biologia va rebre el guardó el passat 8 de setembre. Foto: Adrià Costa

- A partir d'aquí neixen més projectes?

- També en va néixer un dirigit a la tecnologia, com el "[Mercat de Tecnologia d'Osona](#)", dirigit a instituts de la comarca i també del Bages o el Vallès Oriental. I un d'exclusiu pels estudiants de Secundària: "[Premi Llegim Ciència](#)", en el qual, els joves llegeixen una novel·la de caràcter científic o tecnològic, i en fan un escrit.

- Entenc, doncs, que el projecte traspassa les fronteres de la universitat?

- Totalment. Vam veure que el professorat dels instituts els interessava aquest projecte i que s'hi implicaven.

- Com heu rebut aquest premi personalment i des de la comunitat educativa?

- Per nosaltres és un gran honor. És una convocatòria molt concorreguda, on hi pot optar el professorat de la universitat perquè apliquen metodologies d'innovació docent. Quan vaig veure la convocatòria, vaig pensar que era ideal per optar a aquesta distinció. Ho vaig demanar a la universitat i ho va acceptar. Per tant, per mi el primer premi va ser el reconeixement de la universitat. Encara que sigui un guardó individual, el guardó s'ha atorgat a l'equip de treball de la facultat.

Julita Oliveras, satisfeta pel reconeixement del programa Foto: Adrià Costa

- Habitualment no es treballa amb aquest tipus de projectes a les universitats, què suposa el reconeixement d'aquesta metodologia?

- Hem d'anar una mica més enllà. En el nostre dia a dia, hem de plantejar obrir-nos a la societat. Un mèrit que té el programa és l'oportunitat d'obrir les portes de la universitat, i dir: "entreu que coneixereu divulgadors, científics, tecnòlegs...". Hi ha altres universitats que volen copiar el projecte de "Tertúlies de Literatura Científica", això per exemple, ens satisfà moltíssim.

- Per aquest premi s'atorguen 20.000 euros. Creu que pot potenciar nous projectes pel programa?

- Naturalment. Ara demanarem a la Facultat de Ciència i Tecnologia com ens interessaria distribuir aquesta partida econòmica en el programa de cara les properes edicions. Som perseverants i constants. Enguany celebrem l'11a edició de les tertúlies, la 9a del mercat i la 6a del premi. Cadascun dels comitès que ho coordina està compost per professorat universitari i d'instituts.

- Aquest programa apropa d'una manera més amena la ciència i la tecnologia als alumnes d'institut?

- És cert. Per exemple, en "Tertúlies de Literatura Científica", quan llegeixen el llibre d'assaig poden conèixer l'autor. Després de l'exposició del ponent, hi ha 30 minuts de debat i és realment increïble! Aquesta capacitat de poder parlar amb el divulgador és molt interessant. D'altra banda, participen molts alumnes d'ESO en el "Premi Llegim Ciència" amb els seus relats; o tenen la il·lusió de dissenyar un enginy pel "Mercat de Tecnologia" amb altres instituts. És una magnífica competència per veure què fan els altres centres. Són projectes que fan que els joves s'entusiasmin per la ciència i la tecnologia, coneguin divulgadors actuals i diferents aspectes d'aquests camps.

Per Oliveras, el programa entusiasma els joves per conèixer la ciència i la tecnologia. Foto: Adrià Costa

- La comunitat científica i del món tecnològic acostuma a reivindicar fons per desenvolupar nous programes. Creu que després de 10 anys, el programa s'ho mereixia?

- És una lluita constant i perseverant. Després de 10 anys es mereixia un reconeixement, però perquè el puguis aconseguir també has de buscar les convocatòries. Treballem amb molta quantitat de projectes i quan tenim la necessitat de buscar fons, és quan fem aquest esforç. Que ara se'ns reconegui, estem entusiasmats. He quedat molt meravellada perquè hi ha universitats que proposen un premi intern. El professorat s'esforça per presentar una memòria i les guanyadores tenen l'oportunitat d'optar el Premi Jaume Vicens Vives. Aquesta és una gran idea que proposaré a la UVic, perquè penso que això afavoreix que tot el professorat de la universitat ho plasmi i després ho presenti.

- Són ja 10 edicions, on rau l'èxit d'aquest programa?

- És una universitat amb una facultat i un professorat on ens ajudem molt. Jo el coordino i el piloto, però m'ajuda molt professorat de la universitat i de les comissions de cada projecte, on hi participa professorat també d'institut. L'èxit rau en la fidelitat de tot aquest professorat que permet que avancem, que continuem i, que cada any, vulguem millorar.

- Per acabar, una perspectiva de futur. Què li falta al programa?

- Ens agradaria contactar amb persones que és més difícil poder accedir-hi. Tenim la intenció de continuar-lo mantenint i continuar coneixent les persones que volen divulgar la ciència i la tecnologia.

Julita Oliveras considera que s'ha de mantenir el programa com fins ara, aconseguint nous ponents. Foto: Adrià Costa